

Regionkontoret
Regional utveckling
Malin Andrén
Processledare

Beslutsförslag

Datum	Diarienummer
2022-09-07	LN HSTD200014

Lokal nämnd Halmstad**Beslutsförslag -lokala nämnders kunskapsuppdrag om tillit 2020-2022 - Slutrapport****Förslag till beslut**

Lokal nämnd Halmstad beslutar att

- anteckna att information är lämnad till nämnden

Sammanfattning

Region Hallands sex lokala nämnder beslutade under våren 2020 att genomföra en treårig process med fokusområde tillit under 2020 - 2022. Processen avsåg att inkludera fördjupning inom området genom medskapande metoder samt att förankring och implementering av den kunskap som utvecklades skulle inledas. Under hösten 2021 genomfördes ca 30 medskapande dialoger runt om i Halland. Utifrån dessa dialoger och analyser av desamma togs en delrapport fram. Under våren 2022 genomfördes sex fördjupande dialoger i syfte att utifrån insamlat material få ytterligare perspektiv på tillit, samt få möjlighet att metodutveckla olika dialogformer. Det samlade resultatet av processen Kunskapsuppdrag tillit har sammanfattats i en slutrapport.

Bakgrund

Lokala nämnder har vid flera tillfällen arbetat fram gemensamma kunskapsunderlag kring aktuella samhällsutmaningar. Grunden för framtagandet av kunskapsunderlagen har varit de behov och samhällsutmaningar som de lokala nämnderna gemensamt identifierat utifrån tillgänglig kunskap och statistik inom ramen för sitt uppdrag.

De senaste åren har lokala nämnder uppmärksammat tendenser till att tilliten sjunker i vissa grupper. Med denna bakgrund beslutade nämnderna under våren 2020 att genomföra en treårig process med fokusområde tillit under åren 2020 - 2022. Den treåriga processen har inkluderat genomförande av kunskapsöversikt på området, förberedelser inför dialoger

med invånare och verksamhetsföreträdare, fördjupning inom området genom medskapande metoder, förankring och implementering av kunskap samt kommunikation av resultat och process.

Under processens första år, 2020, togs ett kunskapsunderlag fram som sammanfattar aktuell forskning kring tillit. Kunskapsunderlaget fungerade som utgångspunkt för att identifiera relevanta perspektiv att undersöka närmare genom medskapande processer. Utifrån detta underlag beslutade nämnderna om en avgränsning utifrån området tillit och vilka målgrupper de särskilt ville prioritera i processen.

Under processens andra år, 2021, genomfördes medskapande dialoger som gav möjlighet att fördjupa olika perspektiv på tillit.

Under processens tredje år, 2022, har ett antal fördjupningsdialoger genomförts, samt ytterligare förankrings- och implementeringsarbete. Genom att sprida den kunskap som kommit de lokala nämnderna till del kan frågan om tillit uppmärksammas, samt att underlaget kan bidra med kunskap om vad Region Halland och andra samhällsaktörer kan göra för att gynna tilliten på sikt.

Inriktning och målgrupper i den medskapande processen

Erfarenhet sedan tidigare gemensamma dialogprocesser visar att det är en framgångsfaktor om de lokala nämnderna har en gemensam inriktning, då det ger ett enhetligt och sammanhållet resultat. Det ger också möjlighet att identifiera fler perspektiv som förstärker varandra och på så sätt kan resultaten från respektive kommun komplettera varandra och ge en helhet för Halland. Lokala nämnder har gemensamt beslutat att prioritera ”Tillit till myndigheter och samhällsinstitutioner” som inriktning för denna process.

Målgrupperna som varit aktuella för processen är: unga, personer i arbetslöshet, nyanlända, personer med fysisk eller psykisk funktionsnedsättning, föräldranätverk, personer med kriminell bakgrund, seniorer, verksamhetsföreträdare som arbetar med landsbygd/stad och verksamhetsföreträdare om arbetar med målgrupperna.

Resultat och spridning

Delresultat har spridits under hela processen såväl internt som externt. Att föra dialog om erfarenheter och lärdomar längs vägen har varit värdefullt för hur arbetet har utvecklats. Slutrapportens resultat kommer bland annat att ingå som en del i lokala nämnders gemensamma årliga konferens, Att leda in i framtiden i oktober, och blir därmed startskottet för nästa steg i processen och en samtalsstartare mellan Hallands aktörer för att tillsammans utveckla ett tillitsfullt samhälle på vår väg mot den bästa livsplatsen.

Konsekvensbeskrivning

Tillit är en av grundpelarna för att vårt samhälle ska fungera. Tillit till andra människor verkar kunna avgöra ett helt lands välfärdssystem, påverka hur stor acceptansen är för politiskt fattade beslut och underlätta för det ekonomiska systemet. En hög nivå av tillit i ett samhälle visar dessutom samband med folkhälsan och samvarierar med jämställdhet och jämlikhet.

Tilliten i Sverige och Halland är fortsatt stabilt på hög nivå, men skillnaderna mellan grupper har ökat. I befolkningsstudien Så mår vi i Halland ställs frågan: ”Tycker du att man i allmänhet kan lita på de flesta människor?”. I åldersgruppen 18 - 29 år är det 42 procent som svarar nej på den frågan, vilket kan jämföras med 18 procent i åldersgruppen 65–84 år. Avseende kön finns det inga betydande könsskillnader i åldersgrupper 18 år och äldre. För gruppen 16–18 år finns det dock en könsskillnad. 50 % av kvinnorna har svarat nej på frågan ”Tycker du att man i allmänhet kan lita på de flesta människor?”, motsvarande siffra för män är 43 %.

Vidare har andelen personer med hög mellanmännisklig tillit minskat med drygt 10 procent mellan åren 1996 och 2017 bland personer med sjuk- eller aktivitetsersättning, personer som skattar sin hälsa som dålig, samt personer utan arbete. Även i grupper av personer med kort och medellång utbildning, unga och arbetare har tilliten sjunkit under samma tidsperiod, men inte fullt lika mycket. Att skillnader mellan grupper med olika socioekonomiska resurser eller andra förutsättningar ökar, ökar också risken för att samarbeten och utbyten mellan människor minskar och förtroendet för samhällets institutioner och det demokratiska systemet minskar.

Tillit är en komplex fråga som har många dimensioner som hänger ihop på synliga såväl som mindre tydliga sätt. Komplexa frågor kan inte lösas av en enskild aktör utan de som berörs måste både vara delaktiga i problemformuleringen och i hanteringen av frågan. Om delaktighet inte säkerställs finns det en stor risk att de insatser som initieras varken är ändamålsenliga eller resurseffektiva. Därför väljer lokala nämnder att arbeta med medskapande metoder där perspektiv utifrån människors olika erfarenheter och kunskap blir hörda och tagna på allvar. Det kräver ett aktivt uppsökande arbete för att nå de individer eller grupper som har en lägre tillit till samhället, men ger möjligheten att bredda kunskapen och identifiera utvecklingsmöjligheter som kan göra skillnad.

Ekonomiska konsekvenser av beslutet

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser

Regionkontoret

Jörgen Preuss
Regiondirektör

Janet Harrysson
Nämndtjänsteman

Styrelsens/nämndens beslut delges

Regionstyrelsen

Bilagor

- Lokala nämnders kunskapsunderlag om tillit 2021.
- Delrapport tillit (perspektivinhämtande dialoger) 2.0.
- Att leda in i framtiden den 27/10, inbjudan.